

Nordisk møte for medisinstudenter

Hva må legen ta hensyn til når hun tar imot pasienter med fremmedkulturell bakgrunn? Det var et sentralt tema ved Nordisk møte for medisinstudenter i Tromsø i mars.

Nordisk møte for medisinstudenter er et årlig forum for medlemmer av de internasjonale medisinstudentorganisasjonene i de nordiske landene. Foruten Norwegian Medical Students' International Committee (NorMSIC) og dens nordiske søsterorganisasjoner, var de baltiske medisinstudentorganisasjonene invitert. Til sammen var det mer enn 60 deltakere på møtet.

Kommunikasjon

En hel dag var satt av til ledertrening. Frode Mikaelson fra Nord-norsk lederutvikling i Bodø snakket om presentasjonsteknikk. Studentene måtte være aktive fra første stund. Vi ble minnet om at det kun tar sju sekunder for folk å danne seg et førsteinntrykk. På den tiden har den du møter visstnok bedømt om du er til å stole på, om du er interessant og selvsikker.

Vi fikk presentert 12 ulike signalsystemer som vi bruker i vår kommunikasjon med andre. I tillegg til det talte og det skrevne ord, overbringes et budskap også ved hjelp av nummer, bilder, lyd, objekter, kinetikk, optikk, berøring, rom, tid og lukt.

Ole Mathis Hetta, fylkeslegen i Rogaland, fortalte om utfordringen som ligger i at ulike kulturer benytter signalsystemene ulikt. Europeere vil for eksempel lese en tegneserie fra venstre til høyre, mens arabere vil lese den fra høyre til venstre. Da blir som regel budskapet et helt annet.

Åpningen var krydret med kulturelle innslag, blant annet jentekoret Cantus Cordis med sangere fra helsefagutdanningene i Tromsø. Foto M.Sagsveen

Hetta snakket også om å være lege i et samisk samfunn. Han var inne på samisk kultur, språk, religion, levesett, levebrød og syn på sykdom og helbredelse. Selvsagt er det vanskelig for ihuga skolemedisinere å tro at det finnes samer som virkelig kan stoppe blod ved å be, men kanskje er det like vanskelig for samer med slike evner å tro at en liten pille full av bivirkninger kan være bra for kropp og sjel.

Sykepleier og sosialantropolog Ragnhild Magelssen gav oss en innføring i bruk av tolk og viktigheten av at tolken snakker direkte til pasienten, selv om man stiller spørsmålet til tolken. Pasienten skal ikke være en tredje person, men hovedpersonen i samtalen.

Siste møtedag ble brukt til planlegging og videre arbeid med prosjekter, blant annet et om rasisme.

Jubileum

Deltakerne gav uttrykk for at de drog hjem med mer i bagasjen enn de kom med. Det vi lærte av presentasjonsteknikker kommer helt sikkert godt med i vår fremtidige jobb som leger. Dessuten vil pasienter fra andre kulturer ha nytte av at den fremtidige legen er litt mer observant og åpen overfor andre kulturer enn det som er tilfelle i dag.

NorMSIC feiret sitt 50-årsjubileum under møtet med festmiddag på Fjellheisen restaurant som ligger 400 meter over havet. Gjestene måtte ta gondol for å komme seg dit. Til arrangørene hell var det stjerneklart, og nordlyset viste seg for våre tilreisende gjester.

– Mette Sagsveen, medisinstudent, Universitetet i Tromsø

Cytokrom P-450 i lever, tarm og mikrober

CYP-systemet i leveren er kroppens viktigste mekanisme for metabolisme av legemidler. Forskningsfunn viser at også tarmbakterier kan ha CYP-enzymmer, noe som kan komplisere interaksjonsproblematikken ytterligere.

John og medarbeidere undersøkte 18 godt karakteriserte stammer av humane tarmbakterier for forekomst av CYP-enzymmer (1). Slike enzymer er tidligere påvist hos andre mikrober, men aldri hos tarmbakterier. Ved hjelp av ulike molekylære metoder konkluderer forfatterne med at deres funn «all suggest the presence of a cytochrome P450-like gene in E. aerofaciens». De understreker betydningen funnet vil ha for å forstå rollen tarmbakterier kan ha når det gjelder medikamentnedbryting, og fremsetter også en

hypotese om at tilstedeværelsen av CYP-enzymmer i humane tarmbakterier kan influere på ekspresjonen til hepatiske CYP-enzymmer.

Plassert i den kliniske hverdagen innebærer deres funn at vi nå må begynne å tenke på at medikamenter som metaboliseres av CYP-systemet, enten de blir gitt per os eller har en enterohepatisk sirkulasjon, kan påvirkes av tarmbakteriene. Bare i løpet av 2001 har det i Tidsskriftet vært flere artikler hvor man har omtalt ulike problemer ved bruk av statiner (2–4).

Det enkle faktum at det ikke synes å være noen «forskjell i dose for pasienter som nådde behandlingsmålene sammenliknet med pasienter som ikke nådde målene» (4) understreker nåværende problemer med å utrede effekter (og bivirkninger) av CYP-me-

taboliserte medikamenter. Det at tarmbakteriene kan opptre på denne arenaen innebærer enda en ny vinkling og er både en diagnostisk og ikke minst en terapeutisk utfordring.

– Karsten Midtvedt, Tore Midtvedt

Litteratur

1. John GH, Walls S, Keith R, Goodfox-Jones J, Tucker K, Abraham KJ. The presence of a cytochrome P450-like protein in the human intestinal microflora *Eubacterium aerofaciens*. *Microb Ecol Health Dis* 2001; 13: 3–8.
2. Molden E, Åsberg A. Metabolismeinteraksjoner med statiner. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2001; 121: 189–93.
3. Madsen S, Reikvam Å. Statiner – er det forskjell i klinisk effekt? *Tidsskr Nor Lægeforen* 2001; 121: 948–50.
4. Svilaas A, Os L, Risberg K, Thoresen M. Behandlingsmål for blodlipider hos høyrisikopasienter for aterosklerotisk sykdom. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2001; 121: 1059–63.